

АСТА НОМЕОРАТНІСА

Вестник за клинична хомеопатия

ISSN 2367-7457

ИЗДАНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКА ШКОЛА
ПО КЛИНИЧНА ХОМЕОПАТИЯ

Одобрен от Българска Медицинска Хомеопатична Организация

Г. 9, БР. 3, МАРТ 2019

АКТУАЛНО ЗА СЕЗОНА

Хомеопатична терапия и профилактика на сенната хрема

д-р Антоанета Пандурска,
Медицински университет
Плевен, ЕШКХ

Най-разпространеното алергично заболяване, с особена актуалност през този сезон – това е сенната хрема. Пикът на заболяемост е в ученическата и младата възраст.

Разполагаме с множество конвенционални медикаменти, които в една или друга степен, потискат проявите на поленовия ринит, но повечето от тях имат странични ефекти. Това мотивира много от пациентите да търсят хомеопатична терапия.

Опитът показва, че ефектът върху симптомите на сенната хрема на добре изградената индивидуална схема за хомеопатично лечение е съизмерим с този на конвенционалните медикаменти. В същото време, хомеопатичните препарати са напълно лишени от странични ефекти и са приложими във всяка възраст и при всеки пациент – вкл. и при бременни и кърмещи жени.

За симптомите на поленовия ринит – ринорея, назална обструкция, конюнктивит и др., хомеопатията предлага множество симптоматични медикаменти, измежду които подбираме онзи или онези, чието описание съвпада напълно с клиничната картина на пациента.

Най-често използваните медикаменти са:

- **Allium cepa** – при съзрелост от очите и обилна, водниста, пареща хрема, съпроводена от често кихане.
- **Euphrasia officinalis** – при обилно, дразнещо съзрелост от очите, съпътствано от силно зачервяване на роговицата и конюнктивите и дори от възпаление и оток на клепачите. Ринореята е по-слабо изразена.
- **Naphtalinum** – при силно дразнещо съзрелост от очите и секрет от носа, съпроводени от спастична кашлица и/или залпови кихавици.

- **Arsenicum album** – при много силно зачервяване на очите и на носната лигавица, съпроводено от чувство за парене. Секретът е по-скоро оскъден.
- **Sabadilla officinarum** – при кихане и секреция от носа, придружени със свръхчувствителност към миризмата на цветята и чувство за гъделичкане по свода на небцето.

**XVIII-та Национална конференция
по Клинична хомеопатия ще се проведе
в Несебър от 17 – 19 май 2019 година**

Темите на конференцията тази година са:

**„Гранични състояния в психиатрията“,
„Кожни болести“
и
„Акушерство и Гинекология“.**

За да потвърдите участието си, моля, изпратете най-късно до 3 май 2019 г. формулярите, които можете да изтеглите от линковете по-долу:

1. [Попълнена заявка за участие в научната част](#)
2. [Попълнена заявка за хотелско настаняване](#)
3. [Декларация-съгласие за обработка на лични данни](#)
4. [Копие от платежните нареждания](#)
5. [Заявка за организиран транспорт \(по желание\)](#)

на адрес: БМХО, п.к. 40, 1407 София

Телефони за информация: 02-9632091 и 02-9630906

• **Nux vomica** – при оскъдна водниста ринорея, запушен нос с усещане за сърбеж в ноздрите и залпови кихавици. Оплакванията са най-силно изразени сутрин.

• **Apis mellifica** – при запушване на носа, дължащо се на оток на носната лигавица, както и при хиперемия на конюнктивите и оток на клепачите.

В зависимост от степента на изразеност на симптомите от гореизброените медикаменти се приемат по 5 гранули за смучене 2-6 пъти дневно в разреждане 5 или 9 CH (единствено за **Apis mellifica** е препоръчително разреждането да бъде 15 или 30 CH). Медикаментите са приложими за всяка възраст и се предписват самостоятелно или в комбинация. Колкото по-изразени са симптомите, толкова повече са приемите. За по-малките деца, които не могат да смучат гранулките, те могат да бъдат разтворени в малко количество вода.

Когато има колебание в подбора на индивидуален симптоматичен медикамент или комбинация от медикаменти, може да се използва специалитетът **Риналержи** (за деца над 6 год.). Дозира се по 1 таблетка за смучене на всеки 1-2 часа до 6 таблетки дневно. Броят на приемите отново зависи от тежестта на симптомите и отчетеното подобрение.

Облекчаване на симптомите от страна на очите успеш-

но се подпомага от локалното приложение на хомеопатичните капки **Хомеоптик** (за деца над 1 год.). Те са предназначени при дискомфорт в очите от всякакъв характер, включително и от алергичен произход. Прилагат се по 1-2 капки във всяко око от 2 до 6 пъти дневно, в зависимост от интензитета на оплакванията.

За постигане на трайно подобрение и избягване на появата или намаляване на интензитета на симптомите на сennата хрема, съществена роля играе прилагането на индивидуално подбрана профилактична хомеопатична схема. Удачно е нейното приложение да започне около месец преди обичайната изява на симптомите на пациента и да продължи през целия период на цъфтежите. В тази схема почти задължително присъстват следните два хомеопатични медикамента: **Poumon histamine 15/30 CH**, който намалява алергичната готовност на организма и **Pollens 15/30 CH**, който намалява чувствителността към цветния прашец. Тяхното приложение, заедно с медикамент за теренно лечение на съответния пациент, постепенно води до десенсибилизация. Най-често, теренните медикаменти, които влизат в съображение са тези от псорична редица – **Sulfur 15/30 CH**, **Psorinum 15/30 CH** и други.

Когато лекарят прецени, че това е удачно, няма никакви противопоказания конвенционалното и хомеопатично лечение да бъдат комбинирани.

При алергичен ринит и сenna хрема

хомеопатията може да бъде
Вашето решение...

**Течащ нос?
Сълзене от очите?
Кихане?
Сърбеж в носа, очите,
небцето?**

Не предизвиква сънливост

ОЩЕ ОТ
1-ТЕ СИМПТОМИ
РЕАГИРАМ

Риналержи®
хомеопатичен лекарствен продукт

Хомеопатичен лекарствен продукт, традиционно използван за симптоматично лечение на алергичен ринит и сenna хрема. Предназначен за възрастни и деца над 6 годишна възраст.

Без лекарско предписание. КХП24128/06.11.2013 За пълна информация:
БОАРОН БГ ЕООД, 1408 София, Южен парк бл. 28 Вх. А,
тел.: 02/ 963-20-91, факс: 02/ 963-45-00

BOIRON®

Уморени и зачервени очи? Хомеоптик!

10 дози

ДРАЗНЕНИЕ И ДИСКОНФОРТ В ОЧИТЕ

ХОМЕОПТИК
КАПКИ ЗА ОЧИ, РЕЗЕРВОАР
ХОМЕОПАТИЧЕН ЛЕКАРСТВЕН ПРОДУКТ

Без консерванти

Над 1 годишна възраст

Плуване в морска вода	Студ	Замърсена околна среда	Работа с компютър
Носене на очила	Вятър	Плуване в басейн	Усещане за сухота в очите

При дразнене и дискомфорт в очите от различен произход (пренапрежение, умора на очите, дим, прах, вятър, въздушно течение, неподходяща светлина, морска вода, хлорирана вода и др.)

Хомеопатичен лекарствен продукт. Без лекарско предписание, КХП II-30780/02.09.2015, за възрастни и деца над 1 година.

За повече информация:
БОАРОН БГ ЕООД, 1408 София, Южен парк бл. 28 Вх. А, тел.: 02/ 963-20-91, факс: 02/ 963-45-00

BOIRON®

Главен редактор: Д-р Райна Томова
Зам. главен редактор: Д-р Антоанета Пандурска
Отговорен за страницата на БМХО: Д-р Зорка Угринова
Редакционната колегия: Д-р Зорка Угринова,
Проф. Людмил Пейчев, д-р Иван Енев, д-р Мариян Иванов

Издава: ЕВРОПЕЙСКА ШКОЛА ПО КЛИНИЧНА ХОМЕОПАТИЯ
www.clinicalhomeopathy.eu; e-mail: info@clinicalhomeopathy.eu
Тел.: 02 9681912; 0888 148 912; 0887 253 389
София 1408, ж.к. „Южен парк“, бл. 29, вх. Б, офис 1, район Лозенец
ISSN 2367-7457

ЛИЧНОСТИ, КОИТО НИ ВДЪХНОВЯВАТ

КОНСТАНТИН ХЕРИНГ (CONSTANTINE HERING)

Константин Херинг е роден на 1.01.1800 г. в гр. Ошац, Саксония, Германия. Изтъкнатият лекар е едно от 13-те деца в семейството на Карл Готлиб Херинг и Кристиане Фредерике. Семейството е изключително религиозно.

През 1817 г. се записва в Академията по хирургия в Дрезден, където учи три години, след което от 1820 г. е студент по медицина в Университета в Лайпциг.

„НИЩО НЕ ПРИЕМАЙ, БЕЗ ДА ГО ПРОВЕРИШ И ОЩЕ ПОВЕЧЕ НИЩО НЕ ОТХВЪРЛЯЙ БЕЗ ПРОВЕРКА“.

Докато изучава медицина в Лайпциг, негов учител бил известният тогава хирург д-р Хенрих Роби, убеден противник на хомеопатията.

Австрийската медицинска асоциация възлага на д-р Роби да напише статия, разобличаваща хомеопатичната „ерес“. Д-р Роби отказва поради прекалена заетост и прехвърля тази задача на Херинг, като изисква от него да изучи трудовете на Ханеман, да намери най-уязвимите места и да докаже, че хомеопатията е „лъженаука“.

Младият студент Херинг бил много любознателен и надарен, познанията му по класически езици, литература и математика били енциклопедични и д-р Роби много го ценял.

С присъщата си педантичност Херинг започва да проучва публикуваната дотогава хомеопатична литература и дори да прави експерименти със себе си. Той се наема да повтори Ханемановите патогенези, за да го разобличи... Прочитайки прословутата бележка в Преамбюла на Материя Медика, том 3, той повторя експериментите на Ханеман с кора от хининово дърво и... постигна същите резултати.

Един ден, докато прави дисекции на трупове Херинг се порязва. Ръката му бързо се инфектира и той получава отравяне на кръвта. Единствената надежда за спасяването му била радикалната мярка - ампутация...

Тогава един негов състудент, който бил ученик на Ханеман, му предлага да опитат с хомеопатия (според някои източници - с хомеопатичното лекарство *Arsenicum album*) и... Херинг оздравява.

Този случай, както и предхождащите проучвания преобръщат напълно неговите виждания за хомеопатията. Херинг посвещава цели две години на изучаването на Ханемановите принципи преди да стигне до окончателни заключения.

Убеден в ефикасността на хомеопатията Херинг никога не написва възложената му статия...

Херинг се убеждава, че Ханеман е бил прав и между двамата мъже започва кореспонденция, а впоследствие и дългогодишно приятелство.

Херинг става един от най-убедените и най-влиятелни привърженици на хомеопатията. През 1826 г. в Лайпциг той получава диплома за доктор по медицина. В дипломната си работа, озаглавена „За медицината на бъдещето“ Херинг се представя като хомеопат.

ЮЖНА АМЕРИКА

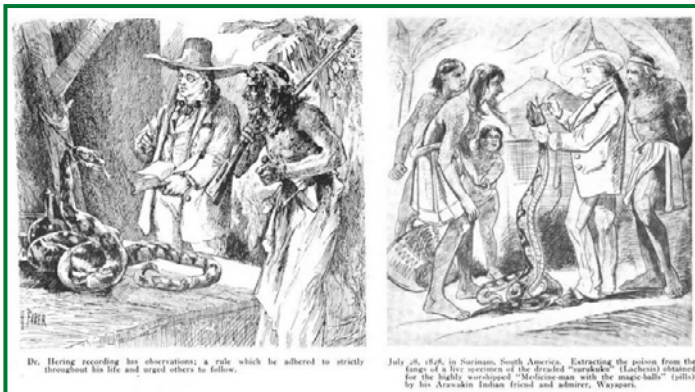
Константин Херинг се включва в експедиция до Южна Америка, а от 1827-1833 г. е изпратен в Парамарибо, Суринам, от Краля на Саксония, за да ръководи правителствени изследвания по зоология и ботаника. В началото Херинг работи в местната болница и лекува прокажените. Кралят на Саксония се опитва да го разубеди да публикува собствените си изследвания по хомеопатия, но тогава Херинг напуска правителствената служба и приема поста Личен лекар на губернатора на Суринам.

Херинг насочва усилията си към откриването на нови хомеопатични медикаменти, като изпраща резултатите от изследванията си лично на Ханеман в Париж и на издателя Щапф в Германия.

Като голям аналитик, за да получи точни резултати за физически и психически симптоми, той приема неразредени тинктури, кара жена си да седи до него и да записва всичко, което наблюдава...

Така започва създаването на труд с множество патогенези „Водещи симптоми в Материя Медика“, който е издаден в десет тома на английски език 10 години след смъртта му.

Херинг подробно изучава пчелната отрова и действието на екстракта от насекомото. Терапевтичният диапазон на *Apis mellifica* се оказва доста по-широк. Най-чувствителни към него се оказват хората, склонни към отоци и зачервявания по кожата.

Dr. Hering recording his observations; a rule which he adhered to strictly throughout his life and urged others to follow.

July 26, 1831, in Surinam, South America. Extracting the poison from the fangs of a live specimen of the dreaded "surakake" (Lachesis) obtained for the highly-scorched "Meklenian" with the magic ball" (called) by his Arawakan Indian friend and admirer, Wapagari.

На Херинг се дължи приноса за въвеждането на змийските отрови по-широко в практиката, както и на т. нар. нозоди (хомеопатичен препарат, направен от отпадните продукти на дадена болест).

Още с първите си стъпки в хомеопатията Херинг се показва като новатор. Ханеман смята, че патогенетичните изпитвания на хомеопатичните средства трябва да се провежда само на здрави хора или от самия лекар върху себе си. И, че само така могат да се определят истинските симптоми на дадената субстанция.

Херинг счита, че давайки хомеопатичното лекарство на болния по принципа на подобие, трябва да се изучават симптомите, които възникват и не са присъщи за дадения пациент. Така той ги записва като симптоми, присъщи на това лекарство и при няколкократното им потвърждение у други пациенти, ги вписва в Материя Медика.

Ханеман признава за правилен този подход при изучаването на лекарствата и се съгласява с метода на Херинг.

Доказването на лекарство Lachesis донася на д-р Херинг голяма известност

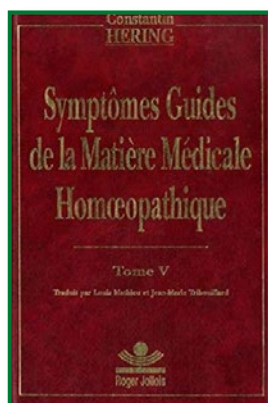
Най-голямата змия, южноамериканската гърмяща усойница сурукуку, е наречена Lachesis на една от трите богини на съдбата в гръцката митология, която отмерва нишката на човешкия живот. Счита се, че така я е нарекъл шведският биолог Карл Линей.

Херинг пожелава местните да му донесат една змия сурукуку. Един грам от отровата на тази змия би бил достатъчен, за да загине целият град... Тази отрова Херинг изпитва върху себе си, по съвета на Ханеман: *„От всички чисти опити с лекарства най-добрите си остават тези, при които лекарят, освободен от предразсъдъци, здрав и чувствителен, е направил върху себе си изпитването с всички предпазни мерки и благоразумие.“*

Но Херинг пренебрегва безопасността... Той експериментира с най-отровната змия в личната си лаборатория в Парамарибо. Приемайки от отровата доста често, той разгръща 3000 симптома на това лекарство. Накрая лявата му ръка изведнъж се парализира. Като следствие от пълното пренебрегване на безопасността добросъвестният изпитател остава с парализирана ръка за цял живот.

Отровата на змията сурукуку, която Херинг получава от първия екземпляр, се използвала като тинктура майка от световната хомеопатия в продължение на цели 75 години.

Едва през 1903 г. американските хомеопати правят лекарство от втори екземпляр сурукуку, който пренесли от Бразилия. Това била истинска хомеопатична сензация. Когато посрещнали змията в Америка

Започна обучението по клинична хомеопатия за студенти.

И тази академична година курсът привлече вниманието на много студенти, които го предпочетоха като предмет за свободноизбираема подготовка.

Броят на студентите, които се включиха в обучението по клинична хомеопатия в Медицинските университети надхвърли 150 души.

Пожелаваме им успех в овладяването на основите на този интересен медицински метод.

Студентски курс, МУ Варна

я снимали като голяма съвременна кинозвезда....

Херинг прави опити да подобри резултатите от противовариолната ваксина на Дженер, която смята за прекалено опасна и даваща извънредно много странични реакции.

През 1833 г., след шестгодишен престой в Парамарибо Херинг емигрира в Съединените Щати и се установява във Филаделфия. Така той пренася знанието за могъщата лечебна способност на този метод и в крайна сметка става „баща на хомеопатията в Америка“. Преди пристигането му, хомеопатичните текстове на Самуел Ханеман са били достъпни само на оригиналния им немски език. Хомеопатите, които практикували хомеопатия в тази страна са много малко.

Освен, че превежда тази ценна литература на английски език, Херинг поставя началото на първата американска школа по хомеопатия – Северно Американската академия за хомеопатично лечителско изкуство, която се намира в Алънтаун, Пенсилвания.

През 1838 г. той публикува монография относно една епидемия от антракс (синя пъпка), като съобщава за напълно излекувани всички случаи на животни и хора, на които е давал хомеопатични лекарства.

Тук трябва да се спомене, че д-р Робърт Кох открива причинителя на антракса едва през 1876 г., след което започва експерименти за търсене на лечение. А такова вече е било прилагано успешно 40 години преди него и въпреки това, днес, всички студенти по медицина знаят кой е Кох, но не и кой е Херинг.

По метода на Ханеман той разрежда слюнка от бясно куче, като създава по този начин медикамента Hydrophobium, корички от пуста на болен от вариола и други болестотворни продукти. Така, без да иска става част от движението на привържениците на изопатията.

Работейки неуморно, д-р Херинг в крайна сметка проучва свойствата на 91 лекарствени средства, между които *Cantharis vesicatoria*, *Colchicum autumnale*, *Iodum*, *Mezereum*, *Sabadilla officinarum*, *Sabina*, *Psorinum*, *Nux moschata*, *Lachesis mutus*, *Crotalus horridus*, *Apis mellifica*, *Phytolacca decandra*, *Platina*, *Iodum*, *Glonoinum*, *Calcarea phosphorica*, *Gelsemium sempervirens*, *Kalmia latifolia*, *Ferrum mettalicum*, *Fluoricum acidum*, *Phosphoricum acidum*.

КРЪСТ НА ХЕРИНГ

На Херинг дължим познатия алгоритъм за избор на медикамент и степен на разреждане на хомеопатично лекарство в остра патология.

Необходимо е подробно снета анамнеза в хода на хомеопатичното интервю и физикален преглед на пациента. Четирите квадранта по Кръста на Херинг се попълват квадрант по квадрант съобразно информацията, получена от пациента.

При откриване на патоанатомично подобие (квадрант 1) се отбелязват лекарствата, които имат специфичен тропизъм към съответния орган, тъкан или система. В квадрант 2 се уточняват усещанията на пациента - болка, парене, сърбеж, скованост и др.

В квадрант 3 се търсят определени модалности. Необходимо е да се изясни от какво се подобрява или влошава пациента, има ли зависимост между неговите симптоми и външни фактори. Събраната информация води до отсяване на първоначалния по-голям брой хомеопатични лекарства до едно, две, които най-пълно съответстват на индивидуалната клинична картина при пациента. Например при лумбална болка, влошаваща се при влага, подходящ медикамент е *Dulcamara*. Съпътстващите признаци (квадрант 4) са симптоми, придружаващи основното заболяване. Например при фебрилни състояния, ако кожата е суха, зачервена, пациентът изпитва силна жажда, подходящ медикамент е *Belladonna*.

ЗАКОНЪТ НА ХЕРИНГ

Другото ценно откритие на Константин Херинг дава възможност на хомеопатите да проверяват хода и ефикасността от лечението и да оценяват, дали развитието на състоянието на пациента върви в правилна посока.

Той анализира хода на оздравителния процес различно от традиционната медицина.

„Изцелението се осъществява от горе на долу, отвътре навън; от по-важните органи към по-маловажните; и в ред, обратен на появата на болестта“.

Първият закон на Херинг гласи, че лечението се движи от вътрешните органи на пациента към външни-

КАМПАНИЯ ЗА ПОДНОВЯВАНЕ НА ЧЛЕНСТВОТО В БМХО ЗА 2019 ГОДИНА

Уважаеми колеги,

При подновяване на годишното членство ще получавате редовна информация за предстоящи събития в областта на Клиничната хомеопатия, преференциална Такса участие на ежегодната Конференция по Клинична хомеопатия, както и достъп до множество интересни и полезни материали в секция „Само за членове“ на сайта на БМХО (www.bmho.bg).

Членският внос за 2019 год. е в размер на **30.00** лв., които можете да внесете по банков път.

Данни за банковия превод:

Име на получателя: БМХО
Име на банката: Първа инвестиционна банка
IBAN: BG58FINV91501214928641
BIC: FINVBGSF
Сума за внасяне: 30.00 (тридесет) лева
Основание за внасяне: членски внос за 2019 година

След заплащане на членския внос по банков път, моля, изпратете на адреса на БМХО:

гр. София 1408, ж.к. Южен парк, бл.29, вх.Б, офис 1 за БМХО следните документи:

1. Копие от платежното нареждане;
2. Молба с актуален адрес, телефон и e-mail.

те, например от белите дробове към по-отдалечените мускули и кожа.

Според втория закон на Херинг, симптомите се появяват и изчезват в обратен ред, от този по който са се появили. Това не винаги е очевидно при остро заболяване, но често се наблюдава при хронично.

Третият закон на Херинг гласи, че излекуването започва от горната част на тялото към по-долните части. Например, при правилна прескрипция, главоболието може да изчезне, а след това болката да се премести на китката с появата например, на стар артрит.

Константин Херинг е сред основателите на Американския институт по хомеопатия (1844 г), на хомеопатичния медицински колеж на Пенсилвания (1848 г.) и на Медицинския колеж „Ханеман“ във Филаделфия (1867 г). Двата колежа се сливат през 1871 г.

Херинг и неговите ученици лекуват над 50 000 пациента годишно и обучават повече от 3500 лекари-хомеопати.

До края на своя живот Херинг практикува хомеопатия. Връщайки се от домашно посещение при свой пациент получава сърдечен удар. Умира на 80-годишна възраст във Филаделфия на 23.07.1880 г.

По материали от интернет

Перименопауза и менопауза

д-р Райна Томова

Хомеопатичен кабинет София,
ЕШКХ

Според дефиницията на СЗО, перименопаузата е период, предшестваш менопаузата, в който се появяват клиничните или биологични признаци, анонсиращи менопаузата. Продължава една година след спиране на менструацията. След 1 година на аменорея пациентката е в менопауза.

Диагностично-терапевтичен подход

Средната възраст на навлизане в перименопауза е 42-48 години. Хормоналните промени, съпътстващи този период са: количествено и качествено намаляване на фоликулите, намаляване на секретирания от яйчниците инхибин и нарушаване на обратната връзка по хипоталамо-хипофизната ос, повишаване на фоликулостимулиращия хормон (FSH), чието трайно завишение е маркер за навлизане в менопауза, прогестеронова недостатъчност с релативна хиперестрогенемия, периоди на хипер- и хипоестрогенеза. Перименопаузният период трае 4 - 5 години, но може да бъде и по-продължителен. Само ¼ от жените преминават през този период без оплаквания. При повечето има оплаквания от множество органи и системи (централна нервна система, сърдечно-съдова система, уро-генитална система, кожа, опорно-двигателен апарат). Симптоматиката е разнообразна и мултифокална и включва: промени в менструалния цикъл, предменструален синдром, топлинни пароксизми, тревожност, депресивност, безсъние, хипертония, изравняване на сърдечно-съдовия риск с този при мъжете, метаболитни нарушения – дислипидемия, хиперинсулинизъм, смутена въгледратна обмяна, ускоряване на темповете на костна деминерализация и много други. Конвенционалният подход включва симптоматична терапия според оплакванията и находката при съответната пациентка (антихипертензивна терапия, антидепресанти и др.), както и хормоно-заместителна терапия.

Хомеопатично лечение

Хомеопатичната терапия има широко приложение в перименопаузния и менопаузния период. Добре подобрите хомеопатични медикаменти могат успешно да тушират много от оплакванията на пациентките (горещи вълни, предменструален синдром, безсъние и др.) и да подобрят значително качеството им на живот.

Хомеопатичната терапия се базира на предписването както на симптоматични медикаменти, подобрени, съобразно кръста на Херинг, така и на хомеопатични разреждания на хормони, които да се намесят, когато това е възможно, в патогенезата на оплакванията. Особено важно в този период е и подбирането на подходящ медикамент за терапия на терена, тъй като това ще позволи овладяване на симптоматиката с ползване на минимален брой симптоматични медикаменти и ще осигури устойчивост в повлияването на оплакванията. Богатата, мултифокална симпто-

матика и декомпенсирането на съществуващия терен в този период улесняват определянето на хомеопатичния медикамент за чувствителния тип при всяка пациентка.

Навлизането в перименопаузния период най-често започва с появата на функционални нарушения на менструацията с обилно и/или болезнено менструално кръвотечение. В тези ситуации, преди да се започне хомеопатична терапия, винаги първо трябва да се елиминира хипотезата за органична патология – ендометриален полип, тумор на шийката на матката или друго.

В зависимост от характера на нарушенията най-често в съображение влизат следните хомеопатични медикаменти:

Менорагия при къс цикъл

- **Actaea racemosa 9 CH** – при спастични болки, пресичащи корема и увеличаващи се с усилването на кръвотечението.
- **Murex purpurea 9 CH** – при много обилна менструация с големи съсиреци.
- **Phosphorus 9 CH** – при много продължителна менструация.
- **Sabina 9 CH** – при менструация с яркочервена кръв и съсиреци. Пациентката споделя за силни болки в областта на сакрума и пубиса, ирадиращи към горната част на бедрата.
- **Trillium pendulum 5 CH** – при много скъсен цикъл (15 дни) и болки в сакро-илиачните стави, подобряващи се при натиск, склонност към синкопи.
- **Veratrum album 9 CH** – при обилна менструация и крамповидна дисменорея, придружена от диария и изразена вегетативна симптоматика: повръщане, прилошаване, студена пот.

Менорагия при цикъл с нормална продължителност:

- **Ipeca 9 CH** – при много обилна менструация с червена кръв, гадене, повръщане и силна астения.
- **Achillea millefolium 5 CH** – при менорагия с червена, блестяща кръв. Менструацията е обилна, но не е болезнена.
- **Secale cornutum 9 CH** – при продължително менструално кървене с тъмен цвят и крамповидни болки.
- **China rubra 9 CH** – при бледност, хипотония, отпадналост, бучене в ушите, свързани с кръвозагубата.

Съчетанието на **Phosphorus 9 CH** и **Arnica montana 9 CH**, може да допълни всеки друг симптоматичен медикамент при обилно кървене.

Оскъдно менструално кървене с болки:

- **Caulophyllum thalictroides 9 CH** – при спастична дисменорея.
- **Lilium tigrinum 9 CH** – при менструация с тъмна кръв и съсиреци, течаща единствено през деня. Тежест в малкия таз, често придружаващо сърцебиене.
- **Viburnum opulus 5 CH** – при закъсняваща и много къса менструация (понякога само няколко часа), съсиреци, болки в кръста, ирадиращи към пубиса и бедрата.

Дозирание: със старта на симптомите се изписват по 5 гранули на толкова по-чести приеми, колкото по-силно изразени са оплакванията (включително и на всеки час,

ако е необходимо). Приемите се разреждат при подобрение.

При нарушения в менструалния цикъл, които отдаваме на нарушен баланс в хормоналната секреция, е добре в хомеопатичната терапия да бъдат включени и разреждания на хормони, насочени към коригиране на установените хормонални промени. В съображение най-често идват:

- **Folliculinum** (на базата на естрон). Разполагаме с разреждания 5, 9, 15 и 30 CH.
- **Progesteronum** (на базата на прогестерон). Регистрираните в България разреждания са 9 и 15 30 CH.
- **Luteinum** (на базата на жълто тяло). Предлага се в разреждания 5, 9, 15 и 30 CH.
- **FSH** (на базата на фоликулостимулиращ хормон). Разполагаме с разреждания 9 и 15 CH.
- **Testosterone acetate** (на базата на тестостерон). Наличен в 15 CH.

Дозирание:

Разреждането се избира, съобразно целите, които искаме да постигнем при пациентката и видът на хормоналните нарушения, които наблюдаваме при нея. Общото правило е: при симптоми, говорещи за повишена секреция или повишена рецепторна чувствителност към съответния хормон - 15 или 30 CH. При симптоми, говорещи за понижена секреция или понижена реактивност към съответния хормон - 5 CH.

Честотата на приемите е обичайно по 5 гранули на ден, в избрани фази от менструалния цикъл. Възможно е и предписване на дози от по 10 гранули в определени дни от цикъла – напр. при изяви на хиперестрогения бихме могли да изпишем Folliculinum 30 CH само в дните от цикъла, когато физиологично се регистрират пикове на естрогенната секреция.

Може би най-често срещаното оплакване, което споделят пациентките в перименопауза и менопауза са топлинните пароксизми или т.нар. топли вълни. Тяхната генеза е комплексна и недокрай изяснена, но се счита, че те имат връзка с повишените нива на фоликулостимулиращ хормон (FSH). **Повече от 75%** от жените съобщават за топли вълни в период около 2 години около менопаузата, а при **25% от тях те продължават повече от 5 г.** Симптоматичните медикаменти, които най-често влизат в съображение са:

- **Belladonna 9 CH** – при зачервяване на лицето, силно изпотяване, внезапно начало и край на топлинните вълни.
- **Sanguinaria canadensis 9 CH** – при кръгово зачервяване на бузите, горене на дланите и стъпалата и пулсиращо главоболие в хода на топлинните вълни.
- **Lachesis mutus 9/15 CH** – при тръгващи от гърдите към лицето топли вълни, които предизвикват чувство за стягане в шията и за задушаване.
- **Sepia officinalis 9/15 CH** – при топли вълни, които са най-вече сутрин, с изпотяване и прималяване. Започват от таза и се придвижват към главата, без лицето да се зачервява. Приключват с усещане за студ, апатия и тъга.
- **Sulfur 9/15 CH** – при парене в главата, дланите и стъпалата и обилно изпотяване. Подобрение от свеж въздух и влошаване от топлината на леглото, което води до чести нощни топли вълни с необходимост от

многократно преобличане.

- **Glonoinum 9 CH** - при много силни топли вълни със зачервяване и усещане за пулсиране в каротидите и дори в цялото тяло. Мъчително безпокойство.
- **Amylium nitrosum 9 CH** - при обилно изпотяване, последвано от усещане за студ и втрисане.
- **Ignatia amara 15 CH** - при отключване на топлинните вълни от ситуации на стрес (професионални срещи, противоречия ...).
- **Aconitum napellus 9/15 CH** – при топли вълни, които са внезапни, силни, придружени със сърцебиене и значителна тревожност.
- **Veratrum viride 9 CH** - при топли вълни, придружени със силно изпотяване, мек пулс, липотимия.
- **Opium 15 CH** – при топли вълни, последвани от силна отпадналост и сънливост.

Дозирание: по 5 гранули, толкова често, колкото е необходимо, според ритъма на топлинните вълни. Ако избраният медикамент покрива само симптомите на пациентката, той се предписва в 9 CH, но ако покрива и нейния чувствителен тип, той се изписва в разреждане 15 или 30 CH.

Успешното и трайно повлияване на топлинните пароксизми изисква също така изписването на теренен медикамент, както и на хомеопатично разреждане на фоликулостимулиращ хормон във висока (потискаща секрецията и рецепторната чувствителност) потенция – **FSH 15 CH**. Дозиранието и на двата медикамента е по 5 гранули веднъж дневно в началото на терапията, а след постигане на терапевтичен резултат - по 10 гранули веднъж седмично.

При жените в перименопауза често се наблюдават и нарушения в поведението, настроението и съня, хипертония, метаболитни нарушения, проблеми с кожата, затлъстяване, костно-ставни проблеми. Често се влошава значимо и наличния предменструален синдром. При всеки един от тези проблеми, хомеопатията би могла да предложи подкрепа.

В перименопаузния и менопаузния период е добре да се помисли и за профилактика на сърдечно-съдовия риск и остеопорозата. Това се постига с изписването на периодични курсове от по 5 гранули ежедневно или през ден на комбинации от следните хомеопатични медикаменти: **Arnica montana 9 CH** – за съдова и кардио-протекция, **Baryta carbonica** и **Arsenicum iodatum 9 CH** за превенция на атеросклеротичните процеси, **Calcarea phosphorica 9 CH** и **Silicea 9 CH** – за профилактика на костната деминерализация и остеопорозата.

Безспорно основна роля в терапията на различните нарушения, свързани с перименопаузата и менопаузата има правилният подбор на теренно лечение. Избирането на медикамент за чувствителен тип ще спомогне за овладяване на оплакванията при конкретната пациентка, но също така и за профилактика и отлагане във времето на прогресията на заложените при нея патологични тенденции.

В следващия брой на вестник "Acta homeopathica" ще представим най-често идващите в съображение теренни медикаменти, като ще обърнем внимание само на техните характеристики, касаещи менструалния цикъл и очакваните проблеми в перименопаузния и менопаузния период.

Влиянието на съвременните технологии върху здравето на децата. Има ли място зависимостта от видеоигри в МКБ?

Д-р Владимир Гатев
ОПЛ, педиатър, хомеопат

Момче на 12 години.

Оплакванията датират от преди около 2 месеца, периодичен силен световъртеж, тилно главоболие, безсъние до 1-2 часа през нощта, което довело до отпадналост и силна умора.

Според майката всичко започва, когато за рождения му ден му подарили конзола за видеоигри. Той започнал да играе по 5-6 часа дневно, предимно вечер и нощем. Игрите са свързани повече с преследване и залавяне, отколкото с убийства и проливане на кръв. Поради недоспиване не можел да стане за училище и започнал да отсъства често от първите часове, а напоследък и целия учебен ден. Не успявал да се подготви и яви на някои от контролните и класни изпитвания. Някои учители се настроили лошо към него. Страхът от изпитване и усещането, че ще се изложи, както и негативното отношение към него, още повече засилило нежеланието му да посещава училище. Съществува опасност, заради натрупаните неизвинени отсъствия, да го изключат от училище.

Световъртежът като симптом го има и в дните, когато има медицинска бележка за отсъствията, т.е. не е симптом за оправдание. Консултиран е с УНГ специалист и с детски невролог - не е намерена сериозна причина за световъртеж. За известно време изписан *Dimenhydrinat*, от който няма никакъв ефект и е спрял.

Касае се за момче с начални признаци на пубертетно развитие, с ръст около средния за възрастта и с тегло между средна и долна граница за възрастта. С много добри компютърни познания, интелигентен, отговаря смислено и задълбочено на въпросите, но с известно закъснение на отговора след около минута след въпроса. Обича да играе игри, в които той е лидер и побеждава, а когато губи в играта става гневен и често насочва гнева си към майка си. Бащата често пътува извън България, няма братя и сестри. До преди 2 месеца се е справял добре с учебния материал. Няма по-близки приятели. Рядко боледува от УНГ и дихателни инфекции. Периодично има запек. Носи очила поради миопия. В ранна детска възраст е бил с atopичен дерматит.

Световъртежът се засилва, когато играе по-дълго видеоигри и в училище, но се подобрява при лежане в къщи. Главоболието е тилно, тъпо, предимно след преумора в училище, засилва се при по-продължителен престой пред конзолата, както и в шумна обстановка.

Назначена терапия с

Coculus indicus 9CH 2 по 5 гранули сутрин и вечер

Kalium phosphoricum 15CH по 5 гранули обед

Lycopodium 15CH по 10 гранули в неделя.

След 14 дни световъртежът се появява по-рядко и преминава бързо. Все още ходи с нежелание на училище и когато може си взима медицински бележки. Терапията остава същата като *Lycopodium* 30CH започва да се приема 3 пъти седмично по 5 гранули.

Майката на детето обаче непрекъснато обвинява себе си, че заради нея и купената от нея игра, детето има здравословни проблеми. Това предизвиква демотивация при детето и нежелание за съучастие в лечебния процес. На майката се назначи терапия с *Cyclamen* 15CH 2 по 5 гранули, поради скрупулите и чувството за вина, и *Natrum muriaticum* 30CH по 10 гранули седмично като медикамент за нейния чувствителен тип.

Зависимостта към популярни видеоигри - проблем на много хора в съвременния свят. Голяма част от геймърите показват характеристики на зависимост - разсеяност, раздразнителност, незаинтересованост или обърканост, подценяване на времето, изкарано в игра, негативна промяна в другите сфери на живота, занемаряване на отношенията с приятели и семейство, дори занемарена лична хигиена. Световъртеж, главоболие, безсъние... неврози, психози... Изкривява се ценностната система, размиват се границите между реален и виртуален свят...

Coculus indicus - назначен заради характерния тип световъртеж, влошаване от гледане на движещи се предмети (при следенето на движението на фигурите по време на игра), подобрене в легнало положение. Налице е безсъние, забавеност на действията и на психиката, особено при отговаряне на въпроси. Етиологично съответствие за медикамента е пренатоварване, съпроводено от безсъние или повтарящо се нарушение на ритъма сън/бодърстване.

Kalium phosphoricum - последици от физическо и умствено изтощение, безсъние, главоболие, усещане за тежест в тилната област. Оплакванията се влошават от шум, умора, умствена работа.

Lycopodium - лекарство за чувствителен тип. Интелигентно дете, отговаря задълбочено на въпросите, с добри познания в сферата на компютърните технологии. Желание да бъде лидер. При неуспех насочва гнева си към близките хора. Нежелание да посещава училище, заради страх от неуспех, че ще се изложи и ще му се подиграват. С тегло под средното за възрастта, с капризен апетит, запек, суха кожа, atopичен дерматит.